

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»
Інститут торгівлі, обслуговуючих технологій та туризму
Кафедра туризму та готельного господарства

ТУРИСТИЧНА ІНДУСТРІЯ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ

*Матеріали V Міжнародної
науково-практичної конференції*

(6 -7 травня 2010 р., м. Луганськ)

Випуск 5

Луганськ
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
2010

Ключові слова: історико-культурні туристські ресурси, оцінка історико-культурних ресурсів, бальна методика, туристський потенціал ІКТР.

Покоłodная М. Н., Кривцова А. С. Методики оценок историко-культурных туристских ресурсов (ИКТР)

В статье проведен анализ имеющихся методик оценки ИКТР и предложен комплексный подход к оценке и определения туристского потенциала ИКТР на основе использования бальной оценки и методики расчетов таких показателей: экскурсионный потенциал памятников истории и культуры, потенциал музеев, потенциал трудовых ресурсов, транспортное обеспечение.

Ключевые слова: историко-культурные туристские ресурсы, методики оценки ИКТР, бальная методика, туристский потенциал ИКТР.

Pokolodna M. M., Krivtsova A. S. Methods of historical and cultural tourist resources (HCTR) estimation

This article deals with an analysis of existing methods of an estimation of historical and cultural tourist resources. An integrated approach to the rating and detection of a HCTR tourist potential is offered on the basis of a point estimation and calculation method of the following indicators: excursion potential of historical and cultural sites, museums, human resources and transport support.

Keywords: historical and cultural tourist resources, methods of HCTR assessment, point method, tourist HCTR potential.

УДК 911.3:379.85 (477.83)

Скабара Р. М.

**ТУРИСТИЧНА ІНДУСТРІЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ У
КОНТЕКСТІ НАБЛИЖЕННЯ „ЄВРО-2012”**

Туристична індустрія Львівської області представлена підприємствами, організаціями і установами, які спеціалізуються на різних видах туризму, мають відмінні риси геопросторової організації і чинники, що її визначають, різнонаправлені вектори росту. Подальший розвиток галузі, зокрема її інфраструктурних компонентів, набув актуальності через необхідність якісної підготовки до проведення фінальної частини першості Європи з футболу у 2012 році.

Об'єктом дослідження є туристична індустрія Львівської області, а предметом – структурно-динамічні процеси, проблеми, тенденції та

основні напрями її розвитку. Для досягнення дослідницької мети проаналізовано сучасний стан розвитку туризму на Львівщині, дано загальну характеристику туристичної індустрії області і окремих її складових, зокрема, готельного та санаторно-курортного господарства, виявлено особливості та структурно-динамічні процеси, що характеризують туристичну індустрію регіону, досліджено існуючі проблеми і обґрунтовано перспективи розвитку туризму у Львівській області.

За даними Державної служби туризму і курортів, у 2007 р. на території області діяло 156 туроператорів і турагентів, що надали послуги 117 тис. туристів. За цим показником Львівщина поступається Дніпропетровській, Донецькій, Івано-Франківській, Одеській, Харківській областям, АР Крим, містам Київ і Севастополь. Зазначимо, впродовж 2000-2007 рр. у Львівській області кількість туристів, обслугованих суб'єктами туристичної діяльності України, залишилась незмінною (у 2000 р. – 118 тис.), а максимальною була у 2003 р. – 142 тис. осіб. Не можна не помічати також різкого (у 2,3 рази) скорочення за цей час кількості обслугованих іноземних туристів [1].

Характерною рисою структури туристичних потоків у регіоні є постійно висока частка виїзних туристів (від 56,0% у 2000 р. до 49,7% у 2007 р.), що дозволяє досягати приросту обсягів наданих послуг (у 2007 р. – на 48,9 млн. грн або 65% більше у порівнянні з попереднім роком). Водночас в цілому по Україні збільшення загальної кількості туристів і приріст обсягів наданих послуг відбувається, в основному, за рахунок зростання кількості обслугованих внутрішніх і в'їзних туристів (наприклад, в 2007 р. на 30% у порівнянні з 2006 р.)

Від успішної роботи організаторів туризму значною мірою залежить і „самопочуття” іншої складової частини індустрії гостинності – готельного господарства. У 2008 р. кількість готелів та інших місць для тимчасового проживання у порівнянні з 2007 р. на Львівщині зросла на 20 одиниць (від 128 до 148). В області діє 75 готелів, 11 мотелів, 22 турбази та 40 інших закладів для тимчасового проживання.

У 2008 р. у готельних закладах юридичних осіб нараховувалося 4931 номер (у 2007 р. – 4463). Основну частину номерів у підприємствах готельного господарства області складають двомісні номери (51,2% від загальної кількості); помітною є тенденція до збільшення кількості номерів класу люкс і напівлюкс, проте питома вага таких номерів продовжує залишатися недостатньою і практично усі вони розміщені у готелях обласного центру.

Постійне збільшення кількості готельних закладів призвело до зростання порівняно з 2000 роком майже вдвічі їх місткості, станом на 1 січня 2008 року вона склала 9780 місць. Місткість готельних закладів Львова складає більше третини загальнообласної, значною є також частка м. Грускавця – 16,0% та гірського Сколівського району – 13,5%.

Починаючи з 2002 року, намітилася позитивна тенденція зростання кількості громадян, які зупинялися у готельних закладах області. Упродовж 2007 року послугами підприємств готельного господарства скористались 303,2 тис. осіб, що в 1,8 раза більше проти 2000 року. Паралельно з цим процесом відбулось і зростання кількості обслугованих іноземців: від 24,0 тис. осіб у 1998 р. до 65,7 тис. осіб у 2007 р.

Серед іноземців, обслугованих підприємствами готельного господарства Львівської області, за кількістю лідерами є громадяни Польщі, Російської Федерації, Німеччини, Сполучених Штатів Америки, Австрії, Італії, Канади, Великобританії і Франції. У структурі доходів від надання послуг із проживання іноземних громадян у Львівській області провідні позиції займають громадяни Польщі, Німеччини, США, Росії, Австрії і Канади.

Сьогодні важливими чинниками розвитку готельної індустрії в області є природно-ресурсні, історико-культурні, соціально-економічні та фактор наближення „Євро-2012”. З метою виконання вимог УЄФА Регіональною програмою з підготовки та проведення у Львові „Євро-2012” передбачається реалізація наступних проєктів: - реконструкція 13 готелів (1 318 номерів) у м. Львові та 21 готелю (2 035 номерів) у Львівській області; - будівництво 16 нових готелів на 2 007 номерів у м. Львові та 12 нових готелів на 1 545 номерів у Львівській області; - створення 4 464 місць в гуртожитках вищих навчальних закладів м. Львова.

Як вважають розробники програми, реконструкція існуючих готелів і гуртожитків, а також будівництво нових готелів додатково забезпечить проживання 20 тисяч осіб; з них майже чотири тисячі місць – у 4-5 зіркових готелях.

Будівництво і реконструкція готелів здійснюється виключно за кошти інвесторів. Наймасштабнішими з заявлених інвестиційних проєктів у готельному господарстві Львова є реконструкція готелю „Дністер” (114 млн. грн), будівництво двох п'ятизіркових готелів (приблизно 1 млрд. грн), будівництво готелю „Інтерсіті” (81,1 млн. грн), „Новотель” (135 млн. грн), „Парк-Плаза” (180 млн. грн), „Ібіс” (155 млн. грн) тощо. Інші інвестиційні проєкти передбачено реалізувати у містах Трускавець, Моршин, Сколе і Судова Вишня, Пустомитівському, Кам'янка-Бузькому, Сколівському і Жовківському районах області.

Маючи унікальні природні, зокрема бальнеологічні, ресурси Львівська область може і повинна активно відроджувати і розвивати санаторно-курортну галузь, що впродовж останніх десятиліть занепадала. Так, за 1995–2005 рр. кількість санаторіїв та закладів відпочинку (без одно-дводенних) скоротилася на вісім одиниць (з 126 до 118), в самостійних закладів 1–2 денного перебування – на 13 (з 27 до 14); за цей

час кількість ліжок в оздоровчих закладах області скоротилася на 4,2 тисячі. У 2007 р. у порівнянні з попереднім роком в області припинили діяльність 4 санаторно-курортні (оздоровчі) заклади.

У структурі санаторно-курортних (оздоровчих) закладів Львівщини за типами станом на 1.10.2007 р. найбільшу питому вагу мали санаторії (42,7% загальної кількості, 53 заклади на 15,8 тис. місць) і бази відпочинку (відповідно 25,0; 31 і 1,5); діють 11 пансіонатів з лікуванням, 9 самостійних закладів 1–2 денного перебування, пансіонати відпочинку, санаторії-профілакторії, бальнеогрязелікарні і курортні поліклініки.

В усіх оздоровчих закладах області на початок 2007 року було зайнято 11529 працівників, серед них 819 лікарів і 2304 осіб середнього медперсоналу. З 2000 р. відбувається скорочення чисельності зайнятих в санаторіях, санаторіях-профілакторіях, бальнеологічних і грязелікарнях, водночас створені нові місця праці в дитячих санаторіях, пансіонатах з лікуванням, курортних поліклініках, пансіонатах і базах відпочинку тощо. Зайнятість у санаторно-курортних закладах, безумовно, має найбільше значення для міст-курортів області – Моршин і Трускавець.

В 2007 р. в усіх санаторно-курортних закладах області оздоровлено 255,7 тис. осіб, з них 29,2 тис. іноземців; серед держав-постачальників туристів з лікувально-оздоровчою метою в Львівську область лідерами є Російська Федерація, Білорусія, Молдова, Німеччина, Польща і Ізраїль [2].

Зменшення чисельності обслугованих характерне для пансіонатів з лікуванням, санаторіїв-профілакторіїв та баз відпочинку, водночас зростає кількість обслугованих в санаторіях, курортних поліклініках та бальнеологічних лікарнях, грязелікарнях. На жаль, зі скороченням чисельності обслугованих відбувається процес подорожчання вартості послуг.

Важливою проблемою є забезпечення курортного комплексу Львівської області розвиненою інфраструктурою, яка б відповідала світовим стандартам, сприяла б підвищенню його конкурентоспроможності. Її розвиток потребує вирішення територіально-функціональних, соціально-економічних, екологічних проблем і завдань.

На сьогодні у курортах Трускавець, Моршин і Східниця вже реалізується значна кількість інвестиційних проектів у санаторно-курортному господарстві.

Наприклад, у Трускавці триває добудова і часткова реконструкція недобудованого корпусу санаторію „Прикарпаття” під облаштування сучасного санаторію із спальним відділенням, їдальнею, лікувальним та адміністративним відділенням, благоустроєм території, реконструкція готелю „Трускавець”, реконструкція санаторію „Берізка”, реконструкція спального корпусу № 3 санаторію „Черемош” на 74 місця з виконанням капітального ремонту, перепланування приміщень для санаторних

номерів підвищеної комфортності, будівництво спортивних корпусів у санаторії „Шахтар”, реконструкція спальних корпусів із переобладнанням кімнат для підвищення рівня комфортності та рівня обслуговування у санаторії „Лаванда”, реконструкція житлового корпусу та модернізації допоміжної інфраструктури реабілітаційного комплексу „Перлина Прикарпаття”.

У Моршині проходить модернізація бальнеологічного відділення для проведення лікувальних ванн та торфолікування у санаторії „Пролісок” і будівництво нових корпусів на території пансіонату „Світанок”, а у смт Східниця - завершення будівництва санаторію матері і дитини „Прометей” і дитячого санаторного комплексу „Смерековий”, роботи з реконструкції спальних корпусів, будівництва та реконструкції рекреаційної інфраструктури із переорієнтуванням на заклад лікувальною специфікою з пансіонату „Гуцулка”.

Треба зазначити, що роботи по реконструкції санаторно-курортних закладів здійснюються переважно за рахунок власних коштів підприємств, установ, організацій.

Отже, подальший розвиток туристичної індустрії на території прикордонної Львівської області, в основному, визначатиметься загальним спрямуванням державної галузевої політики, наявністю відповідної матеріальної бази, бази розміщення та транспортної інфраструктури, доступністю туристичного продукту для споживачів. Потрібно також наголосити на необхідності приділення першочергової уваги розвитку сфери туризму. Створення і функціонування підприємств і організацій туристичної індустрії потребує розробки комплексу заходів щодо фінансової підтримки.

Література

1. Готельне господарство та туризм у Львівській області, стат. зб. / Головне управління статистики у Львівській області. – Л., 2008. – 132 с.
2. Роздрібна торгівля та ресторанне господарство у Львівській області, стат. зб. / Головне управління статистики у Львівській області. – Л., 2008. – 106 с.

Скабара Р. М. Туристична індустрія Львівської області у контексті наближення „ЄВРО-2012”

У статті була досліджена туристична індустрія Львівської області та визначені структурно-динамічні процеси, проблеми, тенденції та основні напрями її розвитку у зв'язку з підготовкою до „ЄВРО-2012”

Ключові слова: туристична індустрія та її складові, „ЄВРО-2012”

Скабара Р. М. Туристична індустрія Львівської області в контексті підготовки к „ЕВРО-2012”

В статтю була досліджена туристична індустрія Львівської області і визначені структурно-динамічні процеси, проблеми, тенденції і основні напрями її розвитку в зв'язі з підготовкою к „ЕВРО-2012”

Ключові слова: туристична індустрія і її складові, „ЕВРО-2012”

Skabara R. M. Tourism industry of the Lvov region in preparation context to „EURO-2012”

In the article tourist industry of the Lviv region was presented and structurally dynamic processes, problems, tendencies and basic directions of its development in preparation context to „EURO-2012” were defined.

Keywords: tourist industry and its constituents, „EURO-2012”

УДК 338.488.2 (477.61)

Склярєнко О. В.

СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА В ЛУГАНСЬКІЙ ОБЛАСТІ

В наш час багато країн світу вже усвідомили важливість національного туризму, який покращує добробут населення, встановлює міжнародну та міжособистісну комунікацію, забезпечує додаткові грошові надходження, але в Україні туристична галузь перебуває на стадії становлення і характеризується низькими показниками функціонування.

Однією з головних причин, яка затримує просування туристичного продукту в Україні, є низький рівень надання послуг гостинності. Інфраструктура готельного ринку України сьогодні не задовольняє попит на готельні послуги ні за кількістю, ні за якістю, матеріально-технічна база більшості закладів розміщення є фізично застарілою і не відповідає міжнародним стандартам. В окремих туристичних регіонах (Київ, АР Крим, Закарпаття) дана проблема стоїть не так часто, проте, в ряді територій, які вважаються менш привабливими з туристичної точки зору, розвиток готельного господарства незадовільний. Тому, при вирішенні питання формування потужної готельної індустрії в Україні, акцентується увага на територіях, які не мають туристичного іміджу, але є фундаментом для його розвитку, і які